

Կոնդակ յանուն Գեր. Թեմակալին Տրփ-
խեաց Գեորգ Արքեպիսկոպոսի հմբ. 493,
զինչորոյ շինութեան Ներսիսեան Հոգեւոր դրպ-
րանոցին Տփխեաց:

Կոնդակ յանուն Ս. Սինօգի հմբ. 394,
զկարգմանէ Տ. Յովհաննէս վարդապետի Աշտա-
րակցւոյ ի վանահայր վանուց Ս. Գեորգայ Մոդ-
նայ և ի գործակալ կողմանցն Աշտարակայ և
Արարանի և զփոխադրութենէ անտի Տ. Գե-
ղամ վարդապետի Բաբաջանեան ի վանահայ-
րութիւն վանուցն Հաղբատի:

Կոնդակ յանուն Յովհան վարդապետի
Փեշտիմալձեան Եւդոկիցւոյ հմբ. 518, որով
շնորհեցաւ նմա իրաւունս կրկնոյ զծաղկեայ
փիլոն:

Կոնդակ օրհնութեան յանուն ժողովրդ-
դեան Եւդոկիա քաղաքի հմբ. 519, զառաք-
մանէ սրբալոյս Միւսոնի ի ձեռն Յովհան վար-
դապետի Փեշտիմալձեան:

Կոնդակ յանուն Տ. Սարգիս վարդապետի
Փիլոյեան հմբ. 520, որով կարգեցաւ վանա-
հայր Անապատին Սեանայ:

Կոնդակ օրհնութեան յանուն միաբա-
նից Սեանայ հմբ. 521, զկարգմանէ Սարգիս
վարդապետի ի վանահայրութիւն իւրեանց:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ.

Ուսում. Թանձնաժողովի որոշմամբ ու-
սուցչաց ցանկի մէջ մուծուած են.

- 1) Ալեքսանդր Շաթիրեանց Ե. կարգի
- 2) Ժառուկ Զուբարեանց Գ. կարգի

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.

ԿՐՐՈՆԱԿԱՆ — ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ.

1. ՎԱՋԱՐ ՎՆԻՔ ՎԱՐՈՒՐ ՈՆՍՈՒՆ ՍԻ ՆՐԵՔ
ԱՄԵՆԱԳՐ Ս. Ե. Զ. Մ. Ի. Ա. Յ. Ն. 509
2. Ի ՅՐԵՄԻԱՍ ՍՐԱՋԱՆ ԹԱՎԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՅՈՆ ԿԱՅՍԵՐԱՎԱՆ ՄԵԺՈՒԹԵԱՆՅ. Գ. Վ. 210

1. ՆՐԵՄԻԱՍ ԵՄ ԵՄՄԱՆՆԷԱ ՍԱԽԱԿ. ԹՈՒՂԵՐ. Կ. Վ. 214
3. Ս. ԼՈՒՍԱՆՈՐԶԻ ՍԷՐ. Կ. Կոստանեան. 215
6. ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԶՐՈՆԻՈՆ Ն. Զ. 22

ԿՐԱԿԱՆԱԿԱՆ — ՊԱՏՄԱԿԱՆ.

7. Փրկութեան խաչը քանաստեղծութիւն
Ե. Եմբանիսեան 227
8. Ս. Ե. Զ. Մ. Ի. Ա. Յ. Ն. Ն. Զարամեան 228
9. ԱՌԱՆ ԵՐԿԻՐ ԿԱՄ ԱՇԽԱՐՏ Ն. Վ. 176 235

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ.

10. Արդի վիճակ Հնդկահայոց. Թ. Զ. Ն. Զ. Զուլայեցի 254
11. Դեքսիմ (Շարունակութիւն) Ս. Հայկունի 258
12. ՄԱՐԱՆԱԿԱՆ 240

ԱԶԳԱՅԻՆ.

13. ԵԿԵՂԵՑԻ ՎԱՅՄԱՆՆԵԱՆՅԱՆ 487
Մայր Աթոռ.
14. Նրեանի Թեմ.
15. Շամախու Թեմ.
16. Վրաստանի Թեմ.
17. Աստրախանի Թեմ.

ՏԱԾԱՆԴԱՐ.

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆՔ.

- Ուսում. Թանձնաժողով.
- ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ
- ԲԱՅԱՍՐՈՒԹԻՒՆ.
- ԵԱԿԵՂԻՍ.
- Թուղթ Յոսանու Նրեմալէմի կաթիկոսոսի.
- ՄԱՅՆԱՆՍՈՒԹԻՒՆ
- ԵԱՅՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՅԱՍՐՈՒԹԻՒՆ

Պատուարժան խմբագիր «Արարատ» պա-
տուական ամսաթերթի, բարեհաճեցէք նոյ-
նութեամբ հրատարակել երկաթոյս առաջիկայ
թուահամարում:

«Արարատ»-ին երկայ տարւոյս փետ. ամ-
սաթերթի 80—81 երեսներում երեւցաւ խ.
Ա. ստորագրութեամբ մի յօդուած, որի հե-
ղինակն ի միջի այլոց գրած է. Սիսականի
և Արցախի հեղինակները Պալադարատին
Բերդաձոր մկրտելով (?) հաւատացած են
որ հին Արցախի Բերդաձոր գաւառի տեղը
գտել և որոշել են: Գերադատու հեղինակ
հարց միամտացնելու համար այժմ մատնա-

ցոյց անենք Արցախի հին Ռերգաձոր գաւառի տեղը: որ գտնուում է Ջուանշիր գաւառի Աղազաս գիւղի մօտ և ոչ թէ Ջուանգեազուր (զոր) կամ Ջարրայէլ գաւառներում: Իւր այս ձեռնարկութեան իբրև ապացոյց մէջ բերած է Ս. Գրիգոր վանքի արձանագրութիւնը: որի մէջ յիշուած է Ռերգաձորոյ Ս. Գրիգոր անունը:

Յօդուածագիրն որպէս թէ աճապարած է ուղղել «Սիսական»-ի և «Արցախ»-ի սխալները Ռերգաձոր գաւառի նկատմամբ, բայց ինքն ընկած է ամենամեծ սխալի մէջ Բերդաձոր մասնաւոր տեղանունս յատկացնելով Ռերգաձոր գաւառի ամբողջութեան: Սարմիր կամ Ս. Գրիգոր վանքն գտնուում է Խաչեն գաւառի հարաւ-արեւմտեան սահմանում: այլապէս ասելով Խաչեն գաւառս հիւսիսային կողմից սահմանակից է Բաւտակ և Ջարրերդ գաւառներին: արեւելեան կողմից Արանդաձին: հարաւային կողմից Հարձանք և Աակունիք գաւառներին: իսկ արեւմտեան կողմից Սիսական կա՛ր Ծար գաւառին: Ըմեն գաւառ պարունակում է իւր մէջ 30—40 կամ աւելի շէն կամ աւերակ գիւղեր: մի քանի վանքեր և գէթ 65—85 վերստաչափ տարածութեամբ գետին: Ուրեմն Ռերգաձոր գաւառն ևս անշուշտ ունենալու է շատ գիւղեր և բաւականչափ տարածութեամբ ծաւալ: Սենք արդէն պատմական ապացոյցներով նշանակած ենք բուն Ռերգաձոր գաւառի տեղը, որի մէջ կան և շատ բերդեր վանքեր:

Արդ՝ եթէ արդարև յօդուածագիրն սխալուած չէ Բերդաձոր վանք մասնաւոր անունը Ռերգաձոր գաւառի տեղ առնելով, կը խնդրէինք, որ պատմական փաստերով մատնանիշ անէր իւր գտած Ռերգաձոր գաւառի չորս կողմերի բնական սահմանադէրը, նորա սահմանակից գաւառների անունները և բուն Բերդաձոր-Ղալաղարասի գաւառի անունը: Արաշ-

խաւորում ենք որ յարգելի Խ. Ա. մեծ ծառայութիւն արած կը լինի հայ գրագրութեան և առհասարակ բանասիրաց և այն ժամանակ մենք սիրով կ'ուղղէինք մեր սխալը, եթէ արդարև սխալ կը լինի նախնի պատմութեանց վերայ հիմնուած Ռերգաձոր գաւառի տեղը:

Մակար Եպիսկոպոս Բարխուտարեանց

Խնդրեմ գետեղել «Արարատի»-ի հիւրընկալ էջերում նաև հետևեալը:

Փութամ ուղղել մի սխալ, որ գուցէ ընդօրինակողի անզգուշութիւնից սպրդած է մեր աշխատասիրած «Քրիստոնէական վարդապետութեան» 111 երեսի տպուածի մէջ, ուր առանձին առանձին նշանակուած է «Քաջանայութիւն և վարդապետութիւն»: Սինչ զեռլինելու էր

Ե.) Քաջանայութիւն
Ե.) Արդապետութիւն
Բ. Եպիսկոպոսութիւն
Թ. Աթոռակապութիւն:

Այս պատճառաւ յատկապէս խնդրում ենք նոյն «Քրիստոնէական Արդապետութիւն» գրքից ունեցող բոլոր յարգելի անձինքներից, որ բարեհաճին կանխաւ ուղղել այդ սխալը ըստ վերնոյն: Ուղղել նաև 146 երեսի Ե. պատուիրանի երկրորդ տողի պատուիրելը, որ լինելու էր պատուել:

Մակար Եպիսկոպոս Բարխուտարեանց

14 մարտ

1896 ի Շամախի.

1. Գաւառի մէջ գաւառ չէ լինում, այլ սահմանակից է լինում գաւառ գաւառի. կամ փոփոխութիւն կրած անուամբ է ծանաչուում միեւնոյն գաւառն: